

bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

Alexe RĂU

Editorial

Ultimul Congres (Adunarea generală) al scriitorilor din Moldova, care și-a ținut lucrările pe 12 decembrie a anului trecut, este primul care s-a arătat îngrijorat de destinul Cărții, abordând această temă, tot pentru prima dată, într-o cheie bibliofică, bibliologică. Laitmotivul pledoariilor scriitoricești a fost acela al amenințării, al concurenței ce i-o fac acestui străvechi izvor de cunoaștere tehnologiile contemporane, dar și rostul polivalent și polifuncțional al cărții în viața omului.

În viziunea academicianului Mihai Cimpoi, expusă în raportul prezentat la adunare, deși e concurată de internet, televiziune și suporturile electronice, cartea „...rămâne încă un instrument extraordinar de cunoaștere, informare și comunicare spirituală”. O lectură de intimitate procură mai multă plăcere decât citirea pe internet sau privirea emisiunilor TV. Lectura oferă căldură, încredere, un prilej de meditație profundă și un „cumpăt” (cum spunea Noica), pe care nu ți le oferă mijloacele tehnizate; cartea rămâne să constituie și un obiect de artă.⁽¹⁾ Consonantă cu acest mod de abordare este pledoaria lui Nicolae Dabija, care a ținut să sublinieze în alocuțiunea sa: „Dar

– o carte nu e numai text, e și lumina pe care o emană pagina, și mireasma literei tipografice, și căldura filei, și culoarea care clătește ochiul, și coperta pe care poți să o mângâi. Nici un calculator nu poate înlocui această minune care este și care va continua să rămână încă mult timp - Cartea”.⁽²⁾

Pe acest pivot conceptual se întemeiază și felul de a aborda rostul scriitorului (și implicit rostul cărții) în societate, pe care președintele US îl vede ca pe un (o) sensibilizator (are) de probleme existențiale și ca pe un (o) confident (ă) a (al) ființei umane în toate celea. Întrebarea pe care o pune, în acest context, dl

SCRIITORII ÎN APĂRAREA CĂRȚII

Mihai Cimpoi este una, să zicem așa, bibliopsihologica: „Ne putem oare lipsi, în epocile de tranziție și de neliniști intelectuale, de confesori?”⁽³⁾

Întrebarea este, într-adevăr, deosebit de actuală și consună cu orientările biblioteconomiei mondiale din ultima vreme. Mă gândesc, însă, că în unele aspecte ale lor, în special în cele legate de evoluția noilor tehnologii, pledoariile scriitorilor moldoveni nu au ca suport și o anume experiență a lor sub acest aspect. US, cum a remarcat pe drept cuvânt în alocuțiunea sa Vitalie Ciobanu, nu are încă un computer, e una din puținele organizații de un astfel de rang, care nu are legătură internet și poștă electronică, lipsindu-se astfel de extraordinarele avantaje ce le-ar

da aceste mijloace în comunicarea cu societatea și cu scriitorii din toată lumea. Nu este computerizat nici muzeul literar de pe lângă US, care deține un fond de patrimoniu literar inestimabil, o mai bună gestiune, conservare și comunicare a căruia nu știu dacă ar putea fi posibilă în afara tehnologiilor noi.

O experiență de acest fel ar avea, suntsigur, un impact în noitor și asupra viziunilor despre carte și lectură ale scriitorilor, acestea putând astfel să se cristalizeze și dintr-o experiență trăită, nu doar din premoniții și din fobii. În plus, pentru că progresul tehnologic este de neocolit, la aceasta conducând și fenomenul globalizării,

o astfel de experiență i-ar face pe scriitorii noștri mult mai bine pregătiți pentru

misiunea lor în noul context, aceea de a apăra ființa și ființarea de pericolele prevestite încă de Heidegger în tratatul său cu privire la Tehnică. Și atunci, remarcabila lor pledoarie pentru Carte și-ar schimba radical statutul, ieșind din zona luărilor de atitudine și trecând în aceea a unui impact ocrotitor, de adăpostire a ființei și ființării noastre.

Note:

1) Cimpoi, Mihai. Literatura trebuie să vorbească despre ceea ce frământă ființa umană : [Raportul prezentat la Adunarea Generală a Scriitorilor, 12 decembrie 2002]. – Literatura și arta. – Nr. 51. – P. 4.

2) Dabija, Nicolae. Moștenitorii vântului: [Alocuțiunea rostită la Adunarea Generală a Scriitorilor, 12 decembrie 2002]. – Literatura și arta. – 2002. – Nr. 51. – P. 1.

3) Cimpoi, Mihai. Idem

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

BNRM: realizări și perspective – pag. 2;

Publicații moldovenești la BC SUA – pag. 4;

Expoziție de carte rară la Bălți - pag. 6;

Cursuri de instruire la ȘBM - pag. 15

Să facem galerie pentru alții – pag. 16

BNRM: REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

Relatează Svetlana BARBEI,
șefa Centrului Management

Anul 2002 pentru BNRM a fost bogat în

EVENIMENTE:

- Pregătirea și desfășurarea aniversării a 170-ea a Bibliotecii Naționale cu suita de manifestări culturale.

Organizarea de multiple activități: ședința solemnă lărgită a Consiliului Științific al BNRM cu participarea președintelui Republicii Moldova Vladimir Voronin; Forumul Internațional "Biblioteca Națională – inima rețelei de biblioteci a Republicii Moldova"; Simpozionul consacrat împlinirii a 100 de ani de la inaugurarea clădirii blocului nr.2 al BNRM; ședința specială a Clubului biblioteconomistilor "Dialogul generațiilor" etc. Editarea unui șir de publicații jubiliare (27 titluri): "Magazin bibliologic" și "Gazeta bibliotecarului" (ediții speciale), albumul "BNRM 170 ani" (CD-ul în limbile: rom., fr., en., ru.), indice bibliografic "BNRM – 170" etc.

- Organizarea Salonului Național de Carte, ediția a 11-a; pentru prima dată numărul țărilor participante ridicându-se la paisprezece, acestea fiind reprezentate de circa două sute de edituri.

DISTINCȚII:

- Acordarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și directorului ei general a distincției internaționale "Clasa europeană a calității" la nominalizările "Instituția sec. XXI" și

"Conducătorul sec. XXI" (în cadrul proiectului "UE – XXI").

- Conferirea BNRM a titlului "Instituția culturală a anului" (în cadrul TOP-ului cultural, organizat de redacția revistei "Jurnal de Chișinău") pentru organizarea Salonului Național de Carte, a simpozionului dedicat jubileului de 170 de ani ai instituției, redeschiderea blocului II și pentru organizarea diverselor reuniuni și dezbateri dedicate unor evenimente culturale și personalități artistice.

- Înmânarea de către Președintele Republicii Moldova a distincțiilor de stat colaboratorilor Bibliotecii Naționale: Vera Osoianu, Elena Sanduță, Nina Matei, Valentina Farmagiu.

- Decernarea diplomelor Ministerului Culturii, pentru muncă prodigioasă și merite deosebite în promovarea culturii, unui număr de 14 salariați ai Bibliotecii.

REALIZĂRI:

- Implementarea Proiectului "Automatizarea Bibliotecii Naționale: digitalizarea patrimoniului documentar al BNRM și retroconversia catalogului cumulativ "Cartea veche a Moldovei". Digitalizarea cărții vechi "Cazanii" și crearea CD-lui, transferarea pe suport electronic a revistei "Viața Basarabiei" (1932 – 1933), crearea bazei de date "Cartea veche a Moldovei" (3.000 înreg.).

- Definitivarea lucrului asupra selectării rezumatelor de doctorat din anii 1970 – 1980 și transmiterea lor în centrele biblioteconomice.

- Reflectarea intrărilor de publicații din a.a. 1998 – 1999 în cataloagele tradiționale ale BNRM.

- Finisarea redactării bazei de date convertită din programul MARC în TINLIB.

- Schimbarea parțială a rețelei de TINLIB.

- Lucrările fără precedent de reparații capitale interne și externe, reparația fațadei blocului nr.2 al BNRM.

PREMIERE:

- Lansarea pentru prima dată a publicațiilor noi: "Basarabeni în lume" (în 2 vol.), anuarul "Imaginea Republicii Moldova în străinătate", "Calendarul cu hărțile din colecțiile BNRM", culegerea "BNRM: Cadru de reglementare", "Biblioteca Națională a Republicii Moldova – 170 ani: bibliografie (1982 – 2002)" ș.a.

- Demararea studiului sociologic "Timpul și spațiul lecturii în Moldova".

- Crearea sistemului de orientare a beneficiarilor în BNRM.

- Trecerea la un nou sistem de evaluare a personalului.

- Elaborarea Programului de informatizare a BNRM.

- Elaborarea Regulamentului privind organizarea împrumutului interbibliotecar.

- Inaugurarea Zonei de cultură și odihnă în fața blocului nr.1 al BNRM.

REFORME:

- Aprofundarea reformei sistemului de difuzare culturală în toate componentele sale, vizând calitatea, operativitatea, marketingul. Impulsionarea activității de promovare a imaginii instituției în societate.

- Continuarea reformei activității editoriale: creșterea substanțială a numărului de publicații editate de Bibliotecă, îmbunătățirea calității lor, marketingul editorial, începerea creării edițiilor electronice.

- Continuarea implementării concepțiilor noi ale serviciilor "Literaturile lumii" și "Moldavistica" (reorganizarea colecțiilor ș.a.).

DONAȚII:

- Achiziționarea, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova a unui echipament pentru crearea Centrului Tehnic de Conservare și Restaurare în valoare de 60 mii de dolari S.U.A..

- Recepționarea donației de carte din partea Ambasadei Chinei în valoare de 30 mii de dolari S.U.A.

Oportunități de cunoaștere

Printre numeroasele programe susținute de Guvernul SUA și destinate stabilirii unor legături în domeniul culturii și educației cu țările din CSI, un loc aparte revine „FSA Contemporary Issues Fellowship (CI) Program”. Începând cu anul fondării (1995) CI a susținut peste 500 persoane din diferite domenii de activitate în vederea efectuării cercetărilor în SUA. Programul a fost fondat și dezvoltat de Biroul Afacerilor Educaționale și Culturale al Departamentului de Stat al SUA și este administrat de IREX (International Research and Exchange Board)

- Consiliul pentru Cercetări și Schimbări Internaționale, care are drept scop principal de a ajuta la dezvoltarea unor relații de prietenie și înțelegere între SUA și alte țări. CI oferă cetățenilor din cele 12 state independente posibilitatea efectuării unor cercetări și analize, dezvoltarea unor contacte, proiecte de colaborare etc., în SUA, cu scopul de a susține tranziția spre democrație, piața liberă și societatea civilă în țările de origine.

CI oferă, de asemenea, posibilitatea participării la o conferință (dacă aceasta are tangență cu tema cercetării), o vizită de documentare în altă instituție decât instituția de bază sau aderarea la unele asociații profesionale.

Domeniile principale de cercetare sunt: economie; democratizare, relații umane și drept, politică, militarie și securitate; societatea civilă, comunicarea și accesul la informație. Dar ofertele nu se limitează aici.

Este de remarcat că după finalizarea Programului, participanții sunt obligați să se întoarcă acasă și să lucreze pe parcursul a cel puțin doi ani în beneficiul țării, pentru a aplica și împărtăși cunoștințele acumulate pe parcursul studiilor. Participanții sunt selectați printr-o competiție deschisă, constând din două etape: competiția dosarelor, care se face la Washington și interviul personal, care are loc în țara de reședință a participanților, prioritate acordându-se candidaților din alte orașe, mai puțin capitalei. La competiție pot participa specialiști din

sectorul public, privat și non-profit, incluzând activiști politici, oficiali guvernamentali, lideri ai organizațiilor nonguvernamentale, jurnaliști etc, care prin munca lor contribuie la dezvoltarea infrastructurii politice, sociale, economice, educaționale și legale din țările lor. Guvernul SUA are convingerea că stabilirea legăturilor internaționale este crucială pentru promovarea democrației, pieții libere și a tranziției spre societatea civilă în Eurasia. Informațiile, resursele, contractele și experiența obținută va da posibilitate participanților să influențeze pozitiv dezvoltarea domeniului în care activează.

Este de remarcat continuitatea Programului: cele patru luni de studiu în SUA sunt de fapt numai începutul activității, pentru ca ulterior absolvenților să li se ofere oportunitatea participării în diverse conferințe, instruirii etc, susținute de Biroul Afacerilor Educaționale și Culturale al Departamentului de Stat al SUA. Pentru obținerea Granturilor mici foștii studenți pot organiza conferințe, programe de instruire, pot publica materiale la tema cercetării, crea diferite asociații ș. a.

Participarea în programul CI este o sursă reală de a descoperi noi orizonturi profesionale, de a cunoaște oameni și evenimente, dar și de a schimba viziuni și concepții.

Programul oferă oportunitatea cunoașterii unei lumi bazate pe puternice tradiții democratice și a unor experiențe fascinante izvorâte din aceste tradiții.

Vera OSOIANU,
șefa Direcției

Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie

Pentru informații:

IREX

Ștefan cel Mare, 180, bir. 154

Chișinău, Moldova, MD 2004

Tel/fax: (3732) 24-65-24

Tel/fax: (3732) 23-32-31

În atenția colegilor care nu cunosc site-ul „Sister libraries”

[http:// www.ala.org/sisterlibraries/request.htm](http://www.ala.org/sisterlibraries/request.htm)

Pe paginile acestui site diferite tipuri de biblioteci (speciale, publice, școlare, academice) din toată lumea își caută biblioteci-partenere pentru a stabili relații de cooperare la diferite niveluri.

De asemenea, aveți posibilitatea de a „plasa” pe site-ul dat biblioteca Dumneavoastră.

Publicații moldovenești la Biblioteca Congresului SUA

Vera OSOIANU,
Grant HARRIS

Biblioteca Congresului SUA conține peste 6500 titluri de cărți și publicații periodice ce conțin mai mult de 11 mii volume despre și din Republica Moldova. Majoritatea publicațiilor sunt monografii în unul sau mai multe volume, însă nu lipsesc nici edițiile seriale, majoritatea lor fiind păstrate în colecțiile generale. În plus unele materiale pot fi găsite și în colecțiile speciale: hărți, microfilme, cărți rare, muzică, fotografii, folclor, precum și în biblioteca de drept.

Biblioteca Congresului (BC) achiziționează lucrări din majoritatea domeniilor. Excepție fac publicațiile din domeniul agriculturii și al medicinei clinice.

Majoritatea publicațiilor din aceste colecții a BC au fost editate în Republica Moldova. Peste 70 % din colecții au fost editate în anii 1940-1991. Aproximativ 4000 din titlurile deținute sau mai mult de jumătate sunt editate în limba rusă. Circa 350-400 de titluri sunt editate în limba română cu alfabet chirilic. 1300 de titluri sunt editate cu alfabet latin și au fost publicate fie în Moldova, fie în România. Mai mult de 300 titluri sunt editate în limba engleză și câteva sute în franceză, germană, turcă, găgăuză, ucraineană, ungară etc.

25% din literatura deținută de BC au fost publicate după anul 1991, când Republica Moldova și-a câștigat independența. Anual peste 190 titluri sunt adăugate colecțiilor prioritar prin intermediul cumpărării. Schimbul interbibliotecar, care anterior avea o importanță deosebită în completare, acum este privit doar ca o sursă secundară, și aceasta, nu numai în ce privește schimbul cu Republica Moldova, dar în general. După 1991 printre publicațiile achiziționate predomină cele în limba română. În ultimul timp publicațiile sunt procurate prin intermediul agenției East View.

Pentru contact:
karina@eastview.com.

CĂRȚI RARE

Biblioteca personală a prezidentului Thomas Jefferson, achiziționată de Congresul SUA în 1815, care a stat la baza colecțiilor Bibliotecii de azi, includea lucrarea monumentală a lui Dimitrie Cantemir *Histoire de l'Empire Othoman* (Paris, 1743). Ulterior însă, cartea a fost printre multele volume din colecția originală Jefferson care au fost distruse în timpul incendiului ce a avut loc în Capitoliu în seara de Crăciun a anului 1851.

Ulterior Biblioteca Congresului a obținut o copie a versiunii engleze *The history of the Granth and Decay of the Othoman Empire* (London, 1734). Cantemir a scris lucrarea în limba latină între anii 1714-1716, în timpul exilării, când era consultantul lui Petru cel Mare. Ea a fost publicată după moartea lui Cantemir, mai întâi în limba engleză, după ce fiul său a dus manuscrisul la Londra. Această lucrare a fost prima istorie substanțială a Imperiului Otoman, rămasă actuală pentru multă vreme.

Alte trei lucrări ale prințului Cantemir sunt găzduite de sala de lectură, "Cărți Rare": "Kniga systima" St-Petersburg, 1722; Historisch – Geographisch – and Politische Beschreibung der Moldaw, nebst dem Leben des Verfassers and einer Landcharte Frankfurt, 1771; Hronicul Romano-Moldo-Vlahilor, Iași, 1835-1836 compusă de Cantemir pe parcursul ultimilor ani de viață, care a rămas în manuscris mai mult de un secol.

În posesia sălii de lectură "Cărți Rare" sunt și alte lucrări care descriu teritoriile moldovenești:

Latomus, Sigismund. Jacobi Franci Relationis historica continvatio, Jacobi Franci Historische beschreibung aller denckwürdigen historien, so sich hin und wider in Europa, in hoch und nider Deutschland, auch in franckreich, Schott und Engeland, Hispanien, Hungarn, Polen, Siebenburgen, Wallachey, Moldaw, Turkey, ... Francjfurt am Mayn, 1615; Carra, Jean-Louis. Histoire de la Moldavie et de la Valachie. Avec une dissertation sur l'etat actuel de cex deux provinces. Jassy, 1777.

COLECȚII DE DREPT

Biblioteca de drept posedă mai multe volume din și despre Republica Moldova, conținând lucrări istorice, printre care: Regulamentul organic, C. Hamangiu. Codul civil (1934); C. Hamangiu. Codul general al României (1909). Codul Calimachi (1954).

Biblioteca de drept achiziționează și ziarele oficiale din Moldova.

Biblioteca Congresului este în posesia microfilmelor următoarelor ziare:

- Sovetskaâ Moldaviâ: anii 1947-1991
- Nezavisimâ gazeta: anii 1991-1999
- Drug: 1 apr. 1906 – 30 iun. 1907
- Molodež Moldavii: 1 ian. 1962 – 31 decem. 1965
- Moldova suverană: anii 1995-1997

MANUALE ON-LINE

Diviziunea cercetării Federale a Bibliotecii Congresului a publicat în 1995 manualul *Belarus and Moldova: Country studies*. Capitolele despre Moldova au apărut și în formă de carte electronică separată *Moldova: A Country Study* și reprezintă o tratare vastă a istoriei, geografiei, economiei, societății, transportului și telecomunicațiilor, guvernământului și politicii, precum și securității țării.

Publicațiile din și despre Moldova sunt puse la dispoziția utilizatorilor prin intermediul Diviziunii Europene a Bibliotecii Congresului, precum și în sălile de lectură specializate.

Informații despre Moldova, pe cele mai diverse teme, pot fi obținute de la bibliotecarii de referință din Diviziunea Europeană și, în special, de la Grant Harris, care este responsabil pentru Moldova, România și Albania. În cadrul proiectului „Portals to the World”, care prezintă informații electronice despre diverse țări este și pagina Republicii Moldova, elaborată de către Grant Harris. Informația este structurată în felul următor: resurse generale, Business Comerț, Economie, Cultură; Educație, Ambasadă, Genealogie, Geografie și Mediu, Găgăuzia și Transnistria; Guvernământ, Politică, Drept, Sănătate, Istorie, Limbă și Literatură, Listservere, Mijloace Media și Comunicare, Securitate Națională, Turism, Religie și Tehnologii, Societate etc.

Pentru informații suplimentare:

www.loc.gov/international/european/moldova/md/html

Primul CD al Fonotecii de Aur

*Relatează Raisa MELNIC,
șefa Serviciului Programe Culturale*

La 5 februarie Sala de Festivități a Bibliotecii Naționale devenise o Casă Mare a „Tălăncuței”, cu oaspeți de seamă, jurnaliști și reporteri Radio și TV. „Ici în vale la izvor” – aceasta este denumirea CD-ului lansat în acea seară de ansamblul „Tălăncuța”. Acest CD este prima lansare din cadrul Fonotecii de Aur, produs de asociația „Etnomuzic” (director – dl Vasile Panfil, director de program – Maria Mocanu). Maria a fost și moderatoarea serbării, la care au participat Maria Bieșu, Iulian Filip, Ion Hadârcă, Ghenadie Ghilaș, Tudor Tataru, Andrei Tamazlăcaru ș. a.

Ansamblul „Tălăncuța”, înființat în 1980 și dirigit cu multă dăruire și abnegație de inegalabilul Andrei Tamazlăcaru, studiază și promovează folclorul autentic românesc, adunat în numeroasele sale expediții prin satele noastre. În 1989 ansamblului i se conferă titlul de Colectiv Artistic Emerit din Moldova. „Tălăncuța” se bucură de mult succes și la festivalurile internaționale de folclor din România, Germania, Franța, Finlanda, Spania, Grecia, Polonia, Cipru, Italia pentru că reușește să transmită lumii „ceea ce se naște cu adevărat din pământ și din sufletul omenesc”, adică autenticul cântec folcloric românesc.

Membrii ansamblului, veniți din diferite zone folclorice, pe parcursul a două decenii au realizat 8 filme documentare și artistice. „Tălăncuța” a reușit să ne redea prospețimea primară a cântecului popular, cuviința omului de la sat, gustul estetic rafinat, continuând să fie un model de valorificare a tradițiilor noastre populare.

Multe din cântecele din repertoriul „Tălăncuței” au variații și tonalități mioritice: „De străină ce-am rămas, îs tocmai neagră la obraz...”, „Mare-i lumea, eu nu-ncap...”, „De la Nistru mai la vale, sunt trei drumuri și-o cărare...”, dar și „Bine-i șede mesei mele împrejur cu nemurele, dar mai bine i-ar șede dac-ar fi și mama me...” – dacă poți citi printre rânduri, dragă cititorule, ai putea observa cât de actuale sunt temele. Să mai zică cineva că folclorul se învechește?!

Biblioteca universitară bălțeană este gazda unei frumoase expoziții de carte rară. Aceste perle au fost puse la dispoziția bibliotecii de către bibliofilul bălțean, cunoscutul ziarist, Iulius Popa. Este laudabil gestul și dorința domnului Iulius Popa, de a colabora cu biblioteca universității în vederea demonstrării colecției sale. Atât cadrele didactice, cât și studenții bălțeni manifestă un viu interes pentru aceste sacre documente ajunse la noi peste veacuri. Ar fi foarte bine dacă și alți bibliofili ar urma exemplul lui Iulius Popa. Orice bibliofil, credem, trebuie să-și facă cunoscută colecția sa de carte, în special de carte rară, fiindcă orice colecție, fie ea și particulară, face parte din patrimoniul cultural al fiecărei națiuni. Cartea poate fi comparată cu banii, care cu cât mai mult circulă, cu atât mai mari foloase aduc societății.

Chiar dacă, în prezent, noile tehnologii informaționale concurează cu slova

scrisă, totuși, cartea tradițională, ieșită de sub teascurile tiparnițelor, rămâne cel mai important izvor de dobândire a cunoștințelor, nefiind amenințată de pericolul dispariției. Cartea reprezintă oglinda unei colectivități.

Expoziția propune spre atenția vizitatorilor lucrări din diverse domenii, manuale școlare, calendare, reviste, fotografii ale familiei regale din România (o poză este în original).

Cea mai reprezentativă scriere a expoziției este Biblia de la Blaj din anul 1795, tradusă din limba greacă de Samuil Micu (1745-1816), unul dintre fruntașii Școlii Ardelene. Este o capodoperă rară și deosebit de valoroasă. Cartea se află într-o stare fizică bună, după o restaurare reușită.

În Biblia de la Blaj (1795), Samuil Micu "îndreptează graiul Bibliei de la București mult osibit de vorba cea de acum obicinuită ...". Biblia de la Blaj a fost o versiune românească ulterioară ale Bibliei, care a folosit, într-o măsură mai mare sau mai mică, textul Bibliei

lui Șerban Cantacuzino (1688) sau Biblia de la București. Samuil Micu a tradus Biblia, nu numai pentru că aceea de la București, publicată cu un secol în urmă, era epuizată, dar și pentru că identificase în ea, după cum susținea într-o prefață, "o foarte întunecată și încurcată așezare și întocmire a graiului românesc". În noua sa traducere, Samuil Micu, a utilizat și alte stiluri de scriere, în special cel a lui Petru Pavel Aaron: "Deci, ca stilul și așezarea graiului întru aceeași Biblie să nu fie obosit, puindu-se unele dintru ace talmăcire, altele dintru a altuia, s-au socotit că toată Biblia de unul cu asemenea stil și așezare a graiului să se talmăcească. Deci, având eu îndeletnicire, m-am îndemnat să mă apuc de atâta lucru și să îndreptez graiul Bibliei cei mai dinainte românești tipărită".

I. Alături de faimoasa Biblie de la Blaj, întâlnim o colecție de manuale școlare, cum ar fi, de pildă:

II. Petre V. Haneș, Limba română

tă, Ed. "Cartea Românească" S. A., 1925 ș. a.

În expoziție predomină lucrările cu tematică religioasă:

I. Jacques G. Pitzipios, L'Eglise orientale, premiere partie, Rome, Imprimerie de la Propagande, 1855;

II. Dosoftei Mitropolitul Suciavei, Vârsta și petrecerea sfinților, Iași, 1682;

III. Noul Testament al Domnului și Mântuitorului Nostru Iisus Hristos, Smirna, 1858;

IV. Privire raepede... de Arun Pumnul, Cernăuți, 1865;

V. Alexandru Ciplea, Mica Biblie sau Istoria Descoperirii Dumnezeiești. Partea a doua: Legea Nouă;

VI. Manual pentru clasa a III-a a școlilor secundare, Ediția a II-a, Blaj, Tipografia Seminarului teologic greco-catolic, 1924;

VII. Noul Testament a Domnului Nostru Iisus Hristos, Sanct Peterburg, 1817 și altele.

Din domeniul istoriei și etnografiei amintim:

I. Rutenizarea Bucovinei și cauzele desnaționalizării poporului român după date autentice, București, Ed. "Minerva", 1904;

II. Teohari Antonescu, Cetatea Sarmizegetusa, Iași, Tipografia H. Goldner, 1906;

III. Nistor, Românii și rutenii în Bucovina. Studiu istoric și statistic, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea, 1915;

IV. S. Fl. Marian, Ornitologia poporană română, vol.1, Cernăuți, Tipografia lui R. Eckhardt, 1883;

V. Tudor Pamfile și Mihai Lupescu, Cromatica poporului român, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea, 1914;

VI. Elena Niculiță Voronca, Studii în Folclor, vol.1, București, Tipografia G.A. Lazareanu, 1908;

VII. Elena Niculiță Voronca, Studii în Folclor, vol.2, Cernăuți, Tipografia "Gutenberg", 1912.

Nu sunt lipsite de importanță nici revistele prezentate la această expoziție. Am putea menționa publicațiile: Albina (București, 1897 și 1928); Almanahul Poporului (Cernăuți, anul II, 1929); Almanahul ziarelor (București, 1933, 1934 și 1936), Amicul Tinerimii (București,

Expoziție de Carte Rară

pentru clasa I-a secundară, București, Ed. Națională, 1929;

III. Aron Pumnul, Lepturariu românesc, Viena, 1864;

IV. Hauler, Exerciții latine pentru clasa I-a a școlilor secundare, Suceava, Editura și proprietatea "Soc. Școala Română", 1912;

V. Carte de cetire sau Lecturariu românesc pentru a treia clasă din școalele populare primari, Viena, 1877;

VI. Eduard Slavcovschi, Din problemele străjăriei. Educarea tineretului prin activitate manuală, București, 1939;

VII. Isidor Onciul, Manualu de Archeologia biblică, Cernăuți, Tipografia arhiepiscopală și Editura autorului, 1884;

VIII. Nicolae Iorga, Viața femeilor în trecutul românesc, Vălenii de Munte, Ed. Neamul Românesc, 1910;

IX. F. Aaron, Manual de istoria Principatului României de la cele dintâi vremi istorice până în zilele de acum, București, Tipografia Colegiului Sf. Sava, 1839;

X. O. Tafrali, Manual de istoria artelor, vol.1, Ediția a II-a revăzu-

anul al V-lea, nr.1 din 1 octombrie 1907); Biserica basarabeana (Bălți), era organul eparhiei Hotinului. (A început să apară din anul 1942. A fost o publicație bisericească locală. Pe paginile acesteia au publicat: Gh. Armașu, S.Varzaru, At. Necula, L. If-todi, V. Grigoriu ș.a.); Boabe de grâu București, anul I, nr.4 din iunie 1930, revistă ilustrată de cultură, avându-l ca redactor pe Emanoil Bucuța. (Revista avea un caracter enciclopedic, de înaltă ținută grafică, editată de către Direcția Educației Poporului, reunind în paginile sale articole de istorie culturală și literară, informații despre congrese, conferințe, vernisaje, stagiuni teatrale și muzicale etc., articole despre activitatea unor societăți și instituții de cultură. Publicația trata, în paginile sale, probleme de literatură, istorie, geografie, turism, teatru, muzică, cinematografie, radio etc. Revista conținea și ilustrații, tabele grafice de o calitate înaltă. Au colaborat: T. Soroceanu, I. Georgescu E. Petrașcu, L. Rebreanu, I. Bianu, I. Sadoveanu, I. Breazu, Gr. Moisil, R. Vulpe, Gh. Cardaș, B. Theodorescu, I. Simionescu, L. Morariu, E. Rădulescu-Pogoneanu ș.a.); Cartea Moldovanului (nr.1 din 1943); Deșteptarea (Cernăuți, anul I, nr.18 și 19 din 1 și 15 august 1908); Gazeta Mazililor și Răzeșilor Bucovineni (Cernăuți, 1910 și 1913); Ion Creangă (Bârlad, anul I, nr.1 din august 1908); Luminătorul Chișinău, a apărut încă din anul 1908. (Era o revistă bisericească, care a contribuit la menținerea spiritului treaz de românită în Basarabia. A reflectat, în paginile sale, îndeosebi, viața bisericească a basarabenilor. Luminătorul a fost căutat și citit atât de cler cât și de către mireni. Revista a apărut și s-a menținut datorită unor personalități ca: Gurie Grosu, Constantin Popovici, Serghie Bejan, Constantin N. Tomescu, Ilie Tocan și mulți alții).

Lucrările, expuse spre atenția vizitatorilor, reprezintă nu numai rarități bibliofile, ci și niște adevărate documente literare și istorice.

Biblioteca universitară din Bălți este gata oricând de a colabora și cu alți bibliofili, care doresc organizarea unor expoziții de carte din colecțiile lor.

Vasile SECRIERU,
Biblioteca Științifică
a Universității "A.Russo", or. Bălți

Comunitățile rurale în prezent se confruntă cu multiple probleme nu numai economice dar și social-culturale. În condițiile actuale, de schimbare vertiginoasă a valorilor, totuși, căminul cultural, biblioteca trebuie să-și evalueze capacitățile și abilitățile pentru exercitarea funcțiilor sociale în comunitate în conformitate cu noile cerințe ale vremii.

Biblioteca sătească a fost și continuă să fie un local de cultură, o instituție care acordă ajutor oamenilor în rezolvarea problemelor.

Reușita depinde de modul în

care evaluează situația comunitară, problemele și resursele existente.

De exemplu, în satul Văsieni, o localitate de tip izolat (după indicii geografici, economici și de comunicație), biblioteca publică a fost și este un local de întâlnire în comunitate. Activitatea actuală a bibliotecii s-a concretizat în unele proiecte, realizate cu suportul financiar al Fundației Soros Moldova.

În cadrul *Programului Informațional de Extindere a Serviciilor pentru Beneficiarii Bibliotecilor Publice*, biblioteca din Văsieni realizează proiectul „Sprijin socio-educational și consultanță, privind implementarea inițiativelor locale”. Scopul proiectului vizează extinderea serviciilor și dezvoltarea instituțională a bibliotecii în direcția acordării de sprijin social-educational copiilor din familiile defavorizate și susținerea tinerilor pentru a se implica activ în soluționarea problemelor comunității. Biblioteca s-a încadrat activ în procesul de reducere a sărăciei și rezolvarea unor probleme importante ale satului. Prin diversificarea condițiilor și posibilităților de realizare a intereselor copiilor (deschiderea unei săli de lectură, completarea unui fond de carte artistică și didactică, conectare și instruire In-

ternet etc.), biblioteca contribuie la reducerea delicvenței juvenile. Asigurarea unor condiții de pregătire școlară și petrecerea timpului liber, compensează lipsa cadrului familial favorabil educației copiilor. Accesul la informație contribuie la o mai bună difuzare a inovațiilor în comunitate, susținând procesul de modernizare a satului.

Un loc aparte îl are formarea și dezvoltarea colecțiilor multimedia care au avantajele sale: accesibilitate, actualitate, difuzare rapidă. În cadrul unui nou proiect din *Programul Dezvoltarea Colecțiilor de Bibliotecă* a fost achiziționat siste-

BIBLIOTECA PUBLICĂ ÎN COMUNITĂȚILE RURALE

mul in-
f o r -
m a t i c

„Mol-

dlex” necesar pentru promovarea culturii juridice în relațiile dintre producătorii locali și antreprenori, familiarizarea acestora cu prevederile cadrului legislativ. De asemenea, se acordă atenție la informarea și sensibilizarea populației, a structurilor publice privind cadrul legislativ care vizează dezvoltarea comunității. Colecția multimedia (CD-ROM) ce conține dicționare, teste, corectore electronice este necesară, în special, profesorilor și elevilor, fiind un valoros suport didactic, asigurând însușirea corectă a limbii române, lucrul cu textele, pregătirea absolvenților, etc.

În contextul celor menționate mai sus, și ca o dezvoltare logică a obiectivelor propuse, în cadrul *Programului Dezvoltare Comunitară*, biblioteca implementează proiectul „Buletinul informativ al satului Văsieni”, pentru a asigura furnizarea de informații corecte și necesare sătenilor. În fine, prin dezvoltarea capacităților tehnice și informaționale, biblioteca tinde să devină un centru de încurajare a inițiativelor locale.

Elena VÂNTU,
șefa bibliotecii publice Văsieni,
județul Orhei

Spania la Chișinău

Recent la Biblioteca Națională a avut loc inaugurarea expoziției-eveniment „Spania. Cultură și civilizație”, dedicată trecerii în neființă, acum 75 de ani, a marelui romancier spaniol Vicente Blasco Ibañez.

Moderatorul manifestării, dl Alexe Rău, directorul Bibliotecii Naționale, a făcut o reușită paralelă între Ibañez și Rebreanu, deoarece: „Ibañez a scris despre poporul său, oamenii simpli l-au interesat în primul rând, în ei văzând șansa renașterii Spaniei după catastrofa din 1898”. În continuare, despre opera lui Blasco Ibañez a vorbit dl Sergiu Pavlicenco, profesor la catedra de limbă și literatură spaniolă la USM. Despre trecutul istoric, despre latinitatea limbilor spaniolă și română au vorbit istoricul Iurie Colesnic și regizorul Andrei Vartic. Dna Angela Soltan, reprezentanta Uniunii Latine din Republica Moldova a relatat despre propagarea culturii și limbii spaniole în țara noastră.

Expoziția de cărți și ilustrații deschisă cu acest prilej, conține un număr mare de publicații, ilustrând viața literară a Spaniei din secolele XVI – XX. Au fost expuse și vederi pitorești ale orașelor și plaiurilor spaniole.

Academicianul Iurie Canașin a adus la expoziție o colecție de sculptură dintre care a atras atenția vizitatorilor lucrările „Pablo Picasso”, „Corida”, „Preot din Salamanca” ș. a. Elevii de șa Liceul „Servantes” din capitală au prezentat o mică colecție de ilustrații a operei lui Blasco Ibañez. În final, a întregit serbarea micul concert (o compoziție de muzică clasică spaniolă), interpretat de trio „Anticona-Cobolieri”.

*Lilia ZAPOROJAN și Viorica GUȚANU,
bibliotecare principale,
Serviciul Programe Culturale al BNRM*

Placa comemorativă pe clădirea BNRM

La 12 februarie a fost dezvelită placa comemorativă a arhitectului armean Agasi Ambarțumean, instalată pe clădirea Bibliotecii Naționale. La eveniment au participat arhitectul general al orașului Chișinău, dl Modârcă; vice primarul municipiului, dl Paladi, directorul general al BNRM, dl Alexe Rău, reprezentanții Comunității armenilor în Republica Moldova, colaboratorii Institutului „Urbanoproiect”, rudele, colegii și prietenii dlui Ambarțumean. Cu acest prilej, în holul bibliotecii a fost inaugurată o expoziție de fotografii ale realizărilor arhitectului. Manifestările au fost consacrate către 90 de ani de la nașterea dlui Ambarțumean, care pe parcursul vieții sale a reconstruit bulevardul Negruzzi, străzile Puskin, bulevardul Ștefan cel Mare, precum și alte magistrale ale orașului. De asemenea a proiectat primele micro-raioane din sectorul Râșcani; a elaborat proiectele a peste 50 de blocuri locative și civile, care au fost înălțate în orașele republicii; a găsit o decizie arhitectural-artistică reușită pentru clădirile grădinițelor, școlilor și magazinelor.

Un adevărat eveniment în viața culturală a orașului Chișinău a fost și construcția Bibliotecii Naționale de astăzi, realizată conform proiectului aceluiași arhitect – Agasi Ambarțumean.

*Raisa MELNIC,
șefa Serviciului Programe Culturale al BNRM*

O valoroasă achiziție de carte

Biblioteca publică orășenească Cupcini și-a îmbogățit recent colecțiile cu 56 de cărți la prețul total de 6750 lei. Această achiziție valoroasă este rezultatul unui grant susținut de Fundația Soros și câștigat de bibliotecara Svetlana Gudumac cu suportul Primăriei Cupcini.

Programul Soros de sprijin a bibliotecarilor este orientat spre susținerea activității bibliotecilor, a beneficiarilor acestor instituții cu scopul de a asigura un acces liber și nelimitat la sursele de informație, racordând bibliotecile din Moldova la standardele societății informaționale moderne, ca una din condițiile de bază ale democratizării societății.

Cărțile sunt din cele mai solicitate serii: „Prima mea enciclopedie”, „Enciclopedie pentru tineri”, „Enciclopedia Ce și Cum”.

Biblioteca Cupcini și-a îmbogățit colecțiile cu cărți de mare valoare, precum: „Istoria culturii și civilizației” în 10 volume; „Istoria literaturii universale în 2 volume”; „Lumea științei: viața și ecologia”; „365 de povești”; „Vreau să știu: 1000 de întrebări și răspunsuri”; „Biblia ilustrată”, diverse dicționare bilingve etc.

*Larisa SAJIN,
specialist în domeniul bibliotecii DJ Cultură, Edineț
(Retipărit din ziarul „Curierul de nord”)*

Eminescu la Crihana Veche

Pe lângă biblioteca publică din satul Crihana Veche, județul Cahul activează cenaclul „Vatra”. Ședințele acestui cenaclu sunt ca niște duminici ale sufletului. Ședința din ianuarie a fost dedicată comemorării poetului nostru național Mihai Eminescu. La ședință au participat profesori, părinți, copii. Și fiecare a venit la întâlnirea cu Eminescu cu ce i-a fost mai drag sufle-

tului din creația poetului: elevii cl. a 7-ea au prezentat dedicații teatralizate, alții au recitat poezii, au cântat romanțe pe versuri eminesciene, M. Răileanu, T. Lazăr, N. Cudlenco ș.a. au declamat din creația proprie versuri închinat lui Eminescu. Ședința cenaclului s-a încheiat cu audierea cântecului „Eminescu” (înregistrat pe casetă), interpretat de inegalabilii Ion și Doina Aldea Teodorovici.

M. CUDLENCO, Crihana Veche, jud. Cahul

INFORMATIZAREA BIBLIOTECILOR UNIVERSITARE

FACTOR DE SUCCES ÎN IMPLEMENTAREA TEHNOLOGIILOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

„Într-un orașel de peste hotare, cu o populație de 85 mii de oameni, rectorul universității bălțene, academicianul Nicolae D. Filip, a văzut o universitate de vreo 16 mii de studenți. În biblioteca de acolo sunt 656 mii de volume, ceea ce în comparație cu biblioteca universității bălțene este de 2 ori mai puțin. În sălile de lectură, acolo, poți vedea mereu mai puțini studenți decât la noi. Nu e vorba însă de calitate, care chipurile ar fi mai bună la Bălți. În orașelul de peste hotare biblioteca este informatizată, computerizată, internetizată. Studentul poate sta acasă și studia la calculator tot ce-l interesează, cuplându-se la tehnica din biblioteca universității, accesând chiar profesori.” Această informație am spicuit-o din paginile “Făcliei” (13.07.2002), unde se relatează despre Forumul Pedagogilor din Moldova, în cadrul căruia rectorul Universității din Bălți a vorbit despre revoluția pe care intenționează s-o declanșeze la bibliotecă în cel mai apropiat timp.

Conferința Internațională “Reforma învățământului: teorie și practica” din aprilie 2002, despre a accentuat rolul bibliotecii universității în cultivarea culturii informaționale a tinerilor, drept una din cele mai valoroase componente ale culturii contemporane. Succesul și chiar vitalitatea unei biblioteci de învățământ depinde în cea mai mare măsură de capacitatea ei de-a se informatiza, de-a pune rapid la dispoziția utilizatorilor săi condiții și servicii optime de muncă intelectuală.

„Cine nu face legătura dintre revoluția micro-electronică și informațională și tendința devenirii istorice nu înțelege vremurile... Tendința devenirii istorice se conturează a fi tendința către o societate a cunoașterii...” (Mihai Drăgănescu, academician).

După anul 1990, când s-au intensificat procesele de restructurare și modernizare a învățământului universitar, odată cu modificările în structura și serviciile bibliotecilor, cele mai mari biblioteci de învățământ din Moldova și-au structurat un program propriu de informatizare în funcție de resurse, posibilități tehnice și umane. Toate bibliotecile însă urmăresc eficiențizarea activităților informaționale, transformarea lor într-un puternic centru de informare și documentare pentru structurile universitare, care să asigure difuzarea informației către utilizatori prin rețele locale, naționale și chiar internaționale. Bibliotecile, care nu se află în perimetrul capitalei, sunt cele ce așteaptă cel mai mult realizarea proiectului SIBIMOL, crearea catalogului partajat, integrarea în rețelele informaționale naționale.

„În funcție de modul în care este receptată, organizată, ierarhizată și utilizată informația se poate obține o nouă calitate în cunoaștere, spune dl Ion Stoica, directorul Bibliotecii Centrale Universitare din București. Informația, acest factor dinamizator

și cel mai important al învățământului provoacă schimbări radicale în tehnologia didactică. Cu atât mai mult că azi instruirea nu mai este o activitate individuală efectuată într-o anumită perioadă a vieții, dar poate continua și contribui la calificarea personalului din orice domeniu.”

Elementele cele mai puternice ale noilor tehnologii s-ar putea numi următoarele:

Randamentul foarte ridicat al acestui tip de învățare:

Știința ne spune, că un om însușește doar 10% din ce vede, 20% din ce aude, 50% din ce vede și aude simultan, și aproape 70% din ce citește, vede și aude. Ne putem da seama ce mult înseamnă o tehnologie care permite comunicarea prin imagine, sunet, text și video, în același timp. Ori dacă se mai cunoaște că unele domenii folosesc sunetele de exemplu la însușirea limbii străine, imaginea pentru studierea geografiei, biologiei.

Utilizarea algoritmilor complecși în tehnologiile de învățare asistate de calculator, în prezentarea informației geografice poate fi însoțită de algoritmi de identificare și marcarea pe hartă;

Libertatea navigației este foarte mare, iar utilizatorul poate singur să-și aleagă traseul, deci se poate vorbi despre individualizarea învățării, atât de dificil de realizat în cazul învățării clasice;

Asigurarea percepției unui proces în dinamica lui, fazele fiind însușite în succesiune logică;

Un mare avantaj îl reprezintă existența unor mecanisme de învățare, verificare și evaluare, deja implementate.

Este foarte mare aportul calculatorului în procesul de stocare, ordonare, apoi de căutare și regăsire a informației.

Produsele multimedia, care azi au devenit obiecte de achiziție în foarte multe biblioteci, ne integrează în baze de date complexe, care cu succes se pot utiliza în procesul dinamic al învățării.

Ce s-a produs la Bălți în cei 12 ani de după 1990 ?

Biblioteca Universității din Bălți s-a adaptat rapid la ceea ce înseamnă o bibliotecă automatizată și azi se poate vorbi cu încredere despre perspectivele pe care le așteaptă în primul rând beneficiarii bibliotecii.

Cu cele 37 de calculatoare incluse în rețeaua locală (3 servere, 10 PC, cu un server performant) se oferă azi accesul la baze de date proprii (circa 140000 informații, carte, periodice, analitice), ceea ce reprezintă 35% din toate titlurile deținute. Integral este cuprinsă în catalogul electronic colecția de carte în limba română. Iată de ce sunt absolut juste preferințele utilizatorilor (circa 80 %), de a efectua cercetarea bibliografică în catalogul electronic. Este asigurat

accesul la infrastructura informațională națională și internațională (baza de date „Jurist”, EBSCO, Centrul de resurse informaționale ale Ambasadei SUA, bazele de date ONU, diverse site-uri Internet).

Schimbări rapide au loc în evoluția colecției bibliotecii, diversificându-se suporturile informaționale (CD și DVD). Un salt calitativ în acest sens îl avem datorită susținerii Fundației SOROS, care a remarcat proiectul înaintat la concurs, oferindu-ne \$ 500 pentru procurarea purtătorilor de informație multimedia.

Un loc deosebit de atractiv pentru studenți, în special de la Drept și Economie, a devenit Centrul de Documentare ONU și Clubul înființat pe lângă el. Acest centru dispune de o colecție de peste 1000 documente tipărite și oferă mari posibilități de navigare Internet.

Serviciile noi pe care le oferă azi Biblioteca Universității din Bălți clienților săi sunt:

- acces la baza de date interne și externe, bibliografice și full- texte, acces Internet;
- accesarea documentelor electronice – CD-ROM-uri și DVD- ROM-uri;
- acces la pagina www (<http://libruniv.beltsy.md>) cu catalogul noilor intrări începând cu anul 2000;
- tipărirea buletinului de cerere; bibliografiilor tematice direct din OPAC ,
- tipărirea la imprimantă a materialelor selectate din bazele de date și Internet ori copierea lor pe discetă;
- acces la programe de aplicații în Mediatecă ;
- tehnoredactarea lucrărilor științifice (referate, teze anuale, de licență ș. a.)
- procesoare grafice; programe de calculator;

Cea mai mare pondere de utilizare o are azi Internetul (circa 10000 de accesări în 7 luni), apoi bazele de date, diversele aplicații, accesare CD-ROM și DVD-ROM. Cele din urmă împreună cu anumite emisiuni TV, din 36 de programe captate prin antena-satelit, sunt activ utilizate de către studenți în mod indepen-

dent cât și în grup împreună cu profesorii. Studenții și profesorii recunosc eficiența însușirii limbilor străine cu ajutorul noilor resurse. CD-ROM-urile reduc nevoia unui fond mare de referință; concomitent de la mai multe posturi poate fi accesat același material, iar calitatea informațiilor obținute este net superioară prin exhaustivitatea și operativitatea sa.

Noi, bibliotecarii, constatăm tot mai mult, că dispunem de prea puține medii audio-video și electronice pe care le propunem astăzi utilizatorilor. Doar 2700 de materiale AV și circa 200 documente electronice la 8000 de cititori este o cantitate prea mică pentru a satisface multitudinea de doleanțe în ascensiune.

Aceste documente sunt foarte ușor de regăsit în catalogul electronic datorită existenței în TINLIB a Modulului Audio-Video/Multimedia cu opțiunea analitică. Circulația acestor unități materiale constituie 4,7% față de circulația totală - 1,12%.

Din septembrie 2002 punem în aplicare Modulul Circulație. Baza de date „Cititorul” este ținută deja al treilea an. Toți studenții anului I vor primi permise de intrare cu barcodă.

Colecțiile sălilor de lectură și parțial ale sălilor de împrumut sunt deja barcodate, pe măsura restituirii documentelor împrumutate din depozit se barcodează și cele supuse retroconversiei, astfel cu barcode sunt dotate deja circa 10 % din colecția totală.

Și, desigur, așteptăm foarte multe de la proiectul pe care intenționăm să-l desfășurăm cu colegii din SUA, Biblioteca Universității “St. Cloud” din Minissota.

În acest context, biblioteca din Bălți a devenit un punct informațional important pentru structura universitară și contribuie în mare măsură la îmbunătățirea calității învățământului și cercetărilor științifice.

Cunoaștere, înțelegere, asimilare și utilizare. Toate acestea se pot realiza azi având echipament, fonduri, materiale și personal, cu necesități și perspective de viitor.

Elena HARCONIȚĂ

Top · Top · Top

CEI MAI BUNI BIBLIOTECARI ȘCOLARI

La acest top, care se organizează anual în capitală, participă, de regulă, bibliotecarii din bibliotecile școlare care au o vechime în muncă de cel puțin 3 ani, studii de specialitate, indicatori de performanță care au luat parte la testele și probele practice, ne informează dna Liuba Arion, metodist bibliotecii școlare la DEȘTS.

În prima etapă s-au luat în considerare indicatorii de performanță, nivelul de gestionare, asigurarea cu manuale, satisfacerea cerințelor informaționale ale elevilor și cadrelor didactice, participarea cu carte la organizarea manifestărilor, seminarelor, etc. Interesantă este și etapa

a treia, ce prevede abilitățile de creativitate, formarea deprinderilor de muncă independentă la elevi, rezolvarea situațiilor de problemă, apărute în asigurarea informațională a procesului educațional în școală, aspectul vizual al bibliotecii școlare contemporane, cât și calitățile personale: inteligența, exprimarea explicită și elocventă a ideilor, cum-pătarea, chibzuința etc.

La prima etapă evaluarea se efectuează în colectivul instituției de învățământ, conform cerințelor procesului verbal propus. La etapa a doua participanții susțin un test în scris. Cei care acumulează maximum de puncte au posibilitatea să partici-

pe la etapa finală.

În cadrul topului din anul trecut cu titlul „Cel mai bun bibliotecar al anului”, învingătoare au devenit Nina Palaș, bibliotecara Liceului Republican de Coregrafie și Tatiana Palamarciuc, bibliotecar-șef al Liceului „Mihai Viteazul”. Învingătoarelor le-au fost înmânate diplome de merit și cadouri de preț.

Bibliografiile elaborate „Lecturi obligatorii în clasele V-VI” de Tatiana Palamarciuc și „Acțiuni culturale în școală” de Nina Palaș sunt recomandate să fie utilizate de bibliotecile școlare.

Reporter V. G.

Cultura informațională în bibliotecile școlare

În Buletinul Ministerului Educației (nr. 2-3) din 2002 a fost publicată programa disciplinei „Inițiere în bibliologie și cultura informării”, destinată elevilor cl. I-XII și este concepută ca un proces de învățare continuă. Conținutul programei înserează teme și subiecte de familiarizare cu biblioteca, lectura, cartea și alte publicații tradiționale și moderne, cu tehnicile de lectură și muncă intelectuală, sintetizarea lecturii, istoria bibliotecilor și a cărții etc. El oferă subiecte și teme de actualitate conexe tendințelor moderne de dezvoltare a domeniului informațional CD-ROM, biblioteca virtuală, Internet, catalog electronic.

Studiind cursul de „Inițiere în cultura informațională”, elevii își vor forma capacitatea de orientare în fluxul informațional în continuă creștere în societatea modernă, vor cunoaște diverse surse și tehnologii

de accesare a informațiilor. Elevii vor avea un anumit grad de cultură informațională, vor poseda o totalitate de concepții și abilități în domeniul informației.

Cursul de „Inițiere în bibliologie și cultura informării” este orientat în susținerea procesului de instruire și este așteptat atât de bibliotecarii școlari cât și de cadrele didactice din instituțiile preuniversitare.

Numai având cunoștințe despre modul în care poate fi găsită informația, cititorul poate naviga cu succes în lumea informației. De aceea a fost binevenit seminarul bibliotecarilor școlari din sectorul Centru al municipiului Chișinău, ce a avut loc recent, cu genericul „Cultura informațională și cultura generală a beneficiarilor bibliotecilor școlare”.

În comunicarea sa dna Liuba Arion, metodist bibliotecii școlare la Departamentul Educație, Știin-

ță, Tineret și Sport, a accentuat importanța predării bibliologiei în școală.

Dna Maria Colac, directorul adjunct al școlii nr. 24 a vorbit despre practica deja acumulată în predarea bibliologiei, întrucât această disciplină demult este predată elevilor acestei instituții. Dna Svetlana Ursu, bibliotecara acestei școli, și-a împărtășit experiența în predarea orelor de bibliologie, a dat exemple de metode tradiționale și netradiționale, a demonstrat modele de proiecte didactice la fiecare clasă și fiecare temă. Partea practică a seminarului au constituit-o lecțiile demonstrative. În final, la evaluarea seminarului bibliotecarii din sector au apreciat înalt setul de materiale primite și orele demonstrative.

*Tatiana PALAMARCIUC,
bibliotecar la Liceul
„Mihai Viteazul”*

Bibliografii noi

LECTURI SUPLIMENTARE

**Bibliotecara
Tatiana Palamarciuc**

Reforma învățământului preuniversitar a introdus în clasele ciclului gimnazial curriculum-ul național. În realizarea lui sunt deja editate manuale pentru elevi și ghizi pentru cadrele didactice care lucrează în clasele V-VI. Obiectul major al bibliotecii școlare este, deci, susținerea procesului educațional prin diverse aspecte, inclusiv întocmirea listelor de recomandare. În acest scop dna Tatiana Palamarciuc, bibliotecar-șef la Liceul „Mihai Viteazul” din Chișinău a elaborat bibliografia „Lecturi obligatorii în școală”, o lucrare de recomandare a literaturii suplimentare pentru susținerea curriculum-ului școlar la toate obiectele de studii în clasele V-VI. Literatura propusă este un suport necesar elevilor, dar și cadrelor didactice pentru a cunoaște ce poate oferi biblioteca școlară.

Dna Liuba Arion, metodist bibliotecii școlare la DEȘTS ne relatează:

- Bibliografia „Lecturi obligatorii în clasele V-VI”, elaborată de dna Tatiana Palamarciuc, este ceva nou la noi și, aș remarca, foarte important și necesar pen-

tru aplicarea cu succes a curriculum-ului, promovat de Ministerul Educației. Acum bibliotecarii școlari pot utiliza prezenta bibliografie ca sursă inițială (cu completare ulterioară) în procesul de recomandare și acoperire a necesităților beneficiarilor.

Bibliografia include literatură suplimentară la majoritatea obiectelor, care sunt studiate în aceste clase; este utilizată de profesori pentru studierea mai aprofundată a obiectelor, planificarea activităților în cadrul catedrelor; de asemenea, este utilizată de administrația instituțiilor școlare în verificările interne și la controalele tematice, de a se vedea dacă se lucrează cu literatura recomandată suplimentar.

Această bibliografie pentru clasele a V-VI este prima etapă a elaborării bibliografiilor. Acum se lucrează la alcătuirea bibliografiei pentru clasa a VII-a și sperăm că până la sfârșitul acestui an de învățământ sau, la sigur, până la 1 septembrie va fi gata. Evident, va urma bibliografia, conform curriculum-ului pentru clasele a VIII-IX. Vreau să subliniez că aceste bibliografii sunt extraordinar de importante pentru bibliotecari, învățători și elevi. La elaborarea lor bibliotecarele lucrează conform curriculum-ului și cu participarea nemijlocită a profesorilor de obiecte, totodată ținându-se cont de literatura existentă în bibliotecile școlare. De aceea toți doritorii pot beneficia și utiliza aceste bibliografii.

Reporter V. G.

PENTRU ACȚIUNI CULTURALE ÎN ȘCOALĂ

O bibliografie importantă în premieră "Acțiuni culturale în școală" este cea alcătuită recent de dna Nina Palaș, bibliotecară la Liceul de Coregrafie din capitală.

Pregătirea diferitor manifestări culturale, conform sărbătorilor tradiționale la noi, în Republica Moldova, necesita o bibliografie pregătită minuțios, conform tematicii evenimentelor. Elaborarea acestei bibliografii cu lista de literatură recomandată este mai mult decât binevenită atât în instituțiile de învățământ, cât și în cele de menire culturală și nu numai, deoarece selectarea materialelor lua mult timp și nu oricare utilizator avea timp destul și pricepere să aleagă.

Bibliografia a fost alcătuită, în primul rând, pentru bibliotecari spre urgentarea acțiunii de căutare a surselor, deservirea rapidă și eficientă a cititorilor și pentru organizarea expozițiilor de carte, în deosebi, de către biblioteca școlară. (Inițial bibliografia a fost

alcătuită pentru uz intern în biblioteca școlară a internatului Liceului Republican de Coregrafie, cu un fișier respectiv, dar s-a remarcat că poate fi recomandată tuturor solicitanților).

Menționăm că lucrarea include cărți, articole din culegeri și periodice. Lista bibliografică poate fi utilizată ca bibliografie propriu-zisă, dar și la organizarea fișierelor sistematice-co-tematice.

În fotografie: Nina PALAȘ,
bibliotecară la Liceul de Coregrafie din Chișinău

Reporter V. G.

Workshop "Bibliotecile depozitare ONU"

La finele anului 2002 am participat la workshop-ul „Bibliotecile depozitare ONU” organizat la București de Biblioteca „Dag Hammarskjöld”, principala bibliotecă care deține toate documentele adoptate de ONU. Principala misiune a acestei biblioteci este de a transmite și a asigura cu informație în regim electronic a bibliotecilor depozitare ONU. Moderatorul seminarului a fost Kikko Maeyama, colaboratorul bibliotecii menționate.

Seminarul a fost organizat pentru țările din Estul Europei, la care au participat 19 reprezentanți din 8 țări. Republica Moldova a fost reprezentată de Rodica Popovschi – Biblioteca ONU din

cadrul USM, Svetlana Alexandrova – UNDP Moldova și Veronica Pelin – Biblioteca ONU a BN.

Participanții s-au familiarizat cu structura paginii Web a ONU – construită pe 5 categorii tematice, exploatarea bazelor de date ODS (Official Document System), UNBIS-net și UN-I-QUE - prima bază de date a bibliotecii electronice ONU. Pe lângă aceasta s-au studiat cele mai importante și mai exploatate domenii: dreptul internațional, asistență umană, drepturile omului etc, având ca îndrumar manualele „United Nations Documentation: Overview and research options on the UN website” și „Basic facts” About

the United Nations”. Seminarul a fost însoțit de lecții practice. În final s-a discutat despre organizarea corectă a fondurilor ONU, achiziționarea bazelor de date electronice și punerea la dispoziția utilizatorilor a informației solicitate gratis, fie în format obișnuit sau electronic, gratuitatea serviciilor fiind condiția de bază pentru funcționarea bibliotecilor depozitare ONU. În ultima zi participanților le-au fost înmânate certificate care confirmă participarea la workshop.

Evenimentul respectiv a fost patronat de Centru de Informare ONU din București.

Veronica PELIN, Biblioteca Națională

Comemorarea Sf. Valentin a dat naștere la o tradiție răspândită mai întâi în lumea anglosaxonă, în care este cinstit ca patronul logodnicilor. Cei mai mulți din secolul nostru cunosc prea puține despre Valentin, ca sfânt din primele veacuri creștine. Cunoscut însă foarte bine obiceiurile care se pot fabrica în jurul acestui nume, sărbătorindu-l fiecare în felul său, cu elemente exotice, ca să placă, să fie mai interesant sau să pară inedit...

Ce drum a parcurs această sărbătoare ca să ajungă până aici?

Lista sfinților consemnează încă alți 13 sfinți cu numele de Valentin. Cel sărbătorit pe 14 februarie poate fi ori

preotul martir din Roma, ori episcopul martir din Terni, ori chiar un altul. Primul a trăit la Roma și a suferit martiriul în anul 268 după Hristos sub domnia împăratului Claudius II, gotul. Preotul Valentin a fost arestat și pus sub paza unui ofițer a cărui fiică era oarbă. Bolnava este vindecată de Sfântul Valentin după care, în mod explicabil, atât tatăl păgân, cât și familia lui se convertesc la creștinism. Aflând, împăratul îi decapitează.

Al doilea, episcopul Valentin, trecând odată prin Roma, a adus la credința creștină pe un filozof și treizeci de ucenici ai acestuia. Este denunțat și condamnat la moarte. Și acesta este decapitat. După execuție noii ucenici îl îngroapă la Terni, Italia.

În forma în care s-a extins, sărbătoarea poate avea legătură cu un alt Valentin, din spațiul germanic, și anume cu Valentin din Retien, care pe la mijlocul secolului VI era deja considerat sfânt. Interesant este faptul că

și acest Valentin este sărbătorit pe 14 februarie. Și acesta a fost episcop și a păstorit sub pontificatul papei Leon I. Biografia îl menționează ca lucrând în orașul păgân Retien, apoi la Passau și, în cele din urmă, în Tirol. Rămășițele pământești ale acestui Valentin se află actualmente în Passau, Germania. Dar până să ajungă aici, cultul acestui Valentin a trecut prin Elveția, Austria, unde a fost cinstit mai întâi ca ocrotitorul și întăritorul celor slabi în credință...

Evenimentele deosebite, cum ar fi epidemiile, războaiele, foametea, au pus în fața creștinilor nevoia spontană de a apela la ajutorul sfinților. Oamenii

au știut să profite comerțanții de flori și managerii de articole „cadouri”. Și uite așa s-a ajuns la situația în care astăzi 14 februarie nu ne mai vorbește despre viața creștină trăită în mod eroic de sfinți, ci ne prezintă o sărbătoare nouă.

Și încă ce sărbătoare! E ziua îndrăgostiților. Toți se numesc Valentin și Valentina... Se cunună pe stradă, în piețe, în copaci, pe apă... nu pentru a comemora viața sfântului, ci pentru a se distra. Este mai mult o sărbătoare de tip spectacol. Cei mai mulți se pretează la cununii și logodne ieftine sau sărutări și îmbrățișări artificiale. Sunt prezentate perechi de tineri asamblați în

SFÂNTUL VALENTIN: sărbătoare sau bagatelizare a dragostei?

simpli, fără un aviz special din partea vreunei autorități, au creat repede fel de fel de tradiții prin care atribuiam aportul sfinților la rezolvarea problemelor de fiecare zi.

În ceea ce privește tradiția creată în jurul sfinților Valentin, data sărbătoririi lor corespunde perioadei calendaristice în care păsările începeau procesul natural de împerechere și construirea cuiburilor. Asocierea naivă dintre un fenomen natural din viața gingașelor ființe – păsările - cu existențiala componentă a vieții omului, dragostea, provine din rândurile poporului simplu încă din evul mediu, precum și maxima „fiecare Valentin își caută Valentina”.

Sfântului Valentin i s-a atribuit de-a lungul timpului patronatul tinerilor doritori să întemeieze un nou cămin. Inițial sărbătoarea a fost marcată de mici atenții. Din acestea s-a născut mai apoi un obicei mai mult laic, cum ar fi „Valentine greetings” în America și de care

grabă pentru a nu pierde clip-ul publicitar...

T o a t e
acestea se amestecă cu memoria sfinților pentru a se motiva dragostea distractiv-comercială. Ceea ce denotă superficialitate religioasă sau chiar o credință superstițioasă. Și încă se mai spune că, vezi, Doamne, „suntem un popor profund creștin...”

La prima vedere par jocuri nevinovate. Riscăm însă să bagatelizăm și să desacralizăm propriile valori creștine.

Dragostea nu este joacă. Este o valoare umană, creștină, religioasă despre care ar trebui să vorbit mereu cu demnitate și, aș adăuga, cu sfințenie. Și cum nu există om fără această valoare sacră, orice atingere a demnității dragostei îi privește pe toți oamenii. O batjocură la adresa dragostei fiecăruia și, deci, și a mea, și a ta. Devalorizând dragostea, ne devalorizăm pe noi înșine, îl devalorizăm și pe Sfântul Valentin. Oare asta vrem?

Pr. Ștefan SOCACIU,
preot paroh, s. Grigorauca
(Retipărit din revista „Acasă”)

Fundația Soros - Moldova anunță programul

Extinderea Serviciilor pentru Beneficiarii Bibliotecilor Publice

Programul are drept scop extinderea accesului la informație prin diversificarea și îmbunătățirea serviciilor acordate diferitelor categorii de beneficiari ai bibliotecilor publice.

Programul încurajează bibliotecile publice, în colaborare cu autoritățile locale, ONG-uri și alte organizații, să elaboreze strategii și căi inovative care le-ar face utile pentru comunitatea în care activează.

Programul este destinat bibliotecilor publice din localitățile rurale, bibliotecii publice orașenești și județene care sprijină inițiativele locale de dezvoltare comunitară, promovează ideea de incluziune socială, devenind astfel accesibile pentru un public cât mai larg posibil, în special pentru persoanele aflate în dificultate: copii din familii dezavantajate, orfeline și școli – internate pentru handicapați, persoane aflate în privațiune de libertate, aziluri, etc.

Pornind de la misiunea bibliotecii publice ca serviciul care asigură accesul nelimitat la informație pentru toată comunitatea, noile servicii implementate pot fi orientate către:

Interesele specifice ale comunității:

- centre comunitare de informare și documentare specializate;

- sprijinirea inițiativelor locale de dezvoltare comunitară.

Copii și tineret :

- Dialoguri cu tinerii pe diverse teme actuale pentru educația civică;

- Club pentru activitatea grupurilor de voluntari pentru tineri;

- Acțiuni după programul de școală – ajutor acordat elevilor la elaborarea temelor pentru acasă;

- Programe de cooperare între biblioteci școlare și alte biblioteci;

- Familiarizarea copiilor cu avantajele tehnologiilor noi pentru asigurarea accesului la informație, cunoaștere și comunicare prin crearea spațiilor multimedia, mediatecilor

Persoane cu handicap:

- Acces la informațiile și serviciile bibliotecii;

- Acțiuni unde copiii și tinerii cu handicap pot comunica cu alți copii și tineri.

Grupuri speciale de populație:

- Extinderea serviciilor și programelor bibliotecii locale pentru închisori, spitale, aziluri pentru bătrâni, orfeline, etc.

Bibliotecile sunt încurajate să includă în proiectele lor elemente de instruire în cazul în care serviciile pe care le propun sunt noi și necesită o documentare sau acumularea unei experiențe.

Proiectele privind extinderea serviciilor bibliotecilor publice urmează a fi prezentate în următorul format:

1. Rezumatul proiectului pe 1 pagină;

2. Introducere (descrierea instituției și a comunității deservite, aspecte specifice, probleme, populație,

servicii oferite la dată, resursele folosite, etc);

3. Necesitatea (justificarea necesităților și descrierea serviciilor propuse, resursele necesare, etc);

4. Obiective și activități (descrierea modului de implementare a noilor servicii, activități, parteneri, orar, rezultatele așteptate, etc);

5. Marketing (descrierea modului de difuzare a informației despre noul proiect, etc);

6. Date personale (Curriculum Vitae al directorului de proiect și al personalului ce urmează a fi implicat în acest proiect);

7. Evaluarea (descrierea modului de evaluare a succesului și impactului proiectului);

8. Viabilitatea proiectului și viziunea asupra viitorului acestuia (descrierea evoluției proiectului, finanțarea acestuia după ce perioada de acordare a grantului se încheie, etc);

9. Bugetul (specificarea tuturor articolelor de cheltuieți) însoțit de informația privind justificarea prețurilor;

10. Scrisoare de sprijin din partea fiecărei organizații – partener care va demonstra interesul și motivația față de proiect;

11. Confirmare privind sursele de cofinanțare.

Proiectul va fi însoțit de un formular* de participare.

Finanțarea solicitată pentru proiect nu va depăși 6000 USD.

Se va solicita o contribuție obligatorie din partea autorităților publice locale sau a partenerilor de proiect pentru asigurarea spațiului adecvat realizării proiectului, securitate și pază, procurare de mobilier (în caz de necesitate). Prioritate va fi acordată proiectelor care beneficiază de alte surse de cofinanțare.

În cadrul Programului Extinderea Serviciilor pentru Beneficiarii Bibliotecilor Publice nu vor fi sprijinite proiecte legate de construcții, dezvoltarea și crearea colecțiilor (exceptie sunt cazurile când aceste colecții sunt legate de serviciile propuse în proiect).

Granturile pentru realizarea proiectelor vor fi acordate pe bază de concurs.

Termenul limită de prezentare a proiectelor la concurs: **15 mai 2003**.

Rezultatele concursului vor fi anunțate până la sfârșitul lunii iunie 2003.

Proiectele urmează a fi prezentate la sediul Fundației Soros - Moldova (Chișinău, str. Bulgară, 32) sau la Centrul Informațional al fundației din Bălți, însă cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit.

*Formulare de participare la concurs și informații suplimentare pot fi solicitate la sediul Fundației Soros, str. Bulgară nr.32, tel: 27 00 31, 27 44 80, fax: 27 05 07, director de program HESP – Mariana Alecsandri, e-mail: malexandri@soros.md sau la Centrul Informațional al fundației din Bălți, str. Pușkin nr. 38, tel. 24 522, director regional – Iulia Ignatiuc, e-mail: ignatiuc@usb.moldnet.md

Cursuri de instruire

Școala de Biblioteconomie din Moldova (director dna Ludmila Corghenci) desfășoară în lunile februarie și martie 2003 cursuri de instruire pentru diferite categorii de specialiști în domeniu. În luna februarie deja s-au studiat următoarele teme:

1. Internet pentru bibliotecari. Resurse informaționale. (Dna Eugenia Bejan, director adjunct BNC „Ion Creangă”) – 6-7 februarie;

2. Utilizarea rațională a personalului de bibliotecă. (Dna Ludmila Corghenci, director adjunct DIB ULIM, director ȘBM) – 20 -22 februarie.

În luna martie vor fi cursuri la următoarele teme:

1. Utilizarea coordonată a bazelor de date EBSCO-EIFL Direct Publishing (Vlad Dudnic, șef oficiu Automatizare BASEM) – 13-14 martie;

2. Utilizarea Internet-ului. (Iulia Anisimova, Universitatea Umanitară Europeană) – 19-22 martie;

3. Managementul resurselor electronice. (Martin Belcher, INASP Oxford) – 24-28 martie.

La cursurile din martie sunt invitați să participe bibliotecari, cadre didactice, studenți în domeniu, angajați ai diferitor instituții informaționale, toți membri ai ABRM. Doritorii vor completa formulare pe care le vor expedia pe adresa ȘBM (sau vor utiliza varianta electronică a formularului din pagina WEB www.sbm.dnt.md). Vor fi acceptate formularele prezentate nu mai târziu de 5 zile până la începutul acțiunii de instruire. Persoanele admise vor fi anunțate suplimentar.

ȘBM acoperă cheltuielile de instruire, cazare și masă.

Vă rugăm să difuzați informația recepționată bibliotecilor din rețeaua și comunitatea Dvs.

Pentru informații suplimentare și prezentarea formularelor vă adresați:

str. 31 August 1989, 78, et. 2, ȘBM; tel./fax 24-00-70, tel. 24-04-43; e-mail: sbm@moldova.md

Fundația Soros - Moldova anunță

Programul de Dezvoltare Profesională

Programul are drept scop creșterea profesională a specialiștilor încadrați în activitatea informațională, sprijinind activitățile de instruire continuă, participarea bibliotecarilor și altor specialiști la stagieri, vizite de documentare în străinătate, precum și participarea la întruniri profesionale internaționale de importanță majoră (Crimea, IFLA, ELAG, LIBER).

În cadrul programului vor fi acordate burse pentru participare la conferințele Crimeea 2003, Sudac, 7 - 15 iunie 2003 și IFLA 2003, Berlin, 1 - 9 august 2003.

Bursele urmează a fi acordate în bază de concurs și vor acoperi integral cheltuielile legate de participarea la aceste evenimente.

La concurs sunt invitați să participe specialiști din bibliotecile publice de toate nivelurile, care au contribuit substanțial la revigorarea activității bibliotecii, sau manifestat activ în viața comunității profesionale și care nu au beneficiat anterior de sprijinul Fundației Soros - Moldova pentru participarea la conferințele sus-menționate.

Prioritate li se va acorda bibliotecarilor din regiunile din provincie și localitățile rurale.

Pentru participarea la conferința anuală IFLA 2003 se cere cunoașterea limbii engleze sau franceze.

Participanții la concurs vor depune un dosar care va conține:

1. Curriculum Vitae al solicitantului însoțit de lista publicațiilor;

2. Un eseu în limba română la tema „Biblioteca: serviciu public necesar dezvoltării comunitare” (nu mai mult de 2 pagini dactilografiate);

3. O scrisoare de recomandare din partea Asociației Bibliotecarilor din Moldova;

4. Formularul de participare completat.

Termenul limită de prezentare a dosarelor la concurs: **31 martie 2003.**

Programul sprijină participarea bibliotecarilor și a altor specialiști încadrați în activitatea informațională la stagii, vizite de documentare în străinătate, alte activități de instruire continuă în străinătate, acordând granturi pentru acoperirea parțială a cheltuielilor.

Solicitanții vor depune un dosar care va conține următoarea informație:

1. Descrierea proiectului care va include o motivare a necesității, scopul, programul și impactul (nu mai mult de 3 pagini);

2. Curriculum Vitae al solicitantului însoțit de lista publicațiilor;

3. Scrisoarea de invitație nominală însoțită de programul stagerii/vizitei de documentare

4. O scrisoare de susținere din partea conducătorului instituției;

5. Confirmarea privind sursa de cofinanțare;

6. *Formularul de participare completat.

Dosarul trebuie prezentat cu cel puțin o lună înainte de începerea activității.

Proiectele vor fi depuse la Fundația Soros – Moldova (Chișinău, str. Bulgară 32) sau la Centrul Informațional Bălți (str. Pușkin, 38) până la data de 1 a fiecărei luni.

*Formulare de participare la concurs și informații suplimentare pot fi solicitate la sediul Fundației Soros, str. Bulgară nr.32, tel: 27 00 31, 27 44 80, fax: 27 05 07, director de programe – Mariana Alecsandri, e-mail: malexandri@soros.md sau la Centrul Informațional din Bălți, str. Pușkin nr. 38, tel. 24 522, director regional – Iulia Ignatiuc, e-mail: ignatiuc@usb.moldnet.md

Fă galerie pentru alții

Apreciem sau nu munca colegului? Avem o atitudine încurajatoare față de inițiativele lui bune or îl privim cu o expresie statică a feței, în deosebi, dacă are idei îndrăznețe și succese evidente?! Ce am putea face pentru a întări spiritul de echipă, pentru a evita, de exemplu, invidia sau, chiar mai rău, denigrarea altora? Publicăm mai jos câteva sugestii pentru un climat sănătos în colective.

• **Să vorbim cu dragoste.** Dacă nu avem dragoste în noi, nici un cuvânt să nu iasă din gura noastră. Mai bună e tăcerea. Critica, la care ne îndemna PCUS, pe timpurile de tristă amintire, nu este bună. Critica rănește suflete și aduce numai vrajbă și dușmănie. Roade bune: mângâiere, încurajare, buna înțelegere, avânt etc aduc numai vorbele spuse cu dragoste.

• **Să creăm punți de simpatie** și de iubire reciprocă prin câteva aprecieri sincere și chiar entuziaste pentru ceea ce face colegul. Să nu economisim cuvintele, în deosebi, atunci când e vorba de încurajarea cuiva în facerea binelui. O încurajare sinceră ar putea fi exact cheia care să deschidă lacătul indiferenței. Obișnuiește-te să vezi în oameni, mai întâi de toate, tot ce este bun. Accentuează calitățile bune, laudă pornirile spre bine și atunci oamenii vor accepta și observațiile tale justificate.

• **Să alegem bine cuvintele** pe care le spunem. Sunt ele spuse „cu har și drese cu sare”? Au fost cuvinte pline de optimism și de încurajare? Să nu uităm că un

cuvânt nechibzuit poate răni o inimă. De ce am semăna ne iubirea? Și ce am putea culege în consecință?

• **Să vorbim cu mângâiere.** Fii deschis la durerile altora. Încearcă să te pui în locul lor și să le simți necazurile. (Mă gândesc cu duioșie la cei care m-au înconjurat cu dragoste, când am fost angajată la lucru la Biblioteca Națională. Bunăvoința tuturor

colaboratorilor m-a ajutat să mă integrez mai repede. Dragostea ce am primit-o de la fiecare m-a încălzit și m-a făcut să simt ce înseamnă dulceața bunătății, să apreciez o echipă bună...).

• **Să ne adresăm fiecăruia pe nume.** O colegă îmi povestea: „Într-un timp aveam probleme și mereu eram derutată, însă am norocul să lucrez într-un colectiv bun și asta m-a ajutat să-mi revin și să mă bucur iar de viață. N-am să uit niciodată cum mă întâlneau colegii

dimineața, cum mă salutau cu o voce plină de încântare: „Buna dimineața, Veronica!”, de parcă eram foarte așteptată. Asta mă făcea să mă dezmoțesc, să mă simt acceptată și apreciată. Dragostea colegilor mi-a dat curaj să trăiesc, să lupt cu necazurile...” Într-adevăr, nu există nici o combinație de sunete mai dulce decât auzul propriului nume rostit cu dragoste și încântare. De ce să nu oferim mai des această bucurie celor din jurul nostru?

• **Să încurajăm cu un zâmbet.** Un zâmbet sincer este ca o rază de soare care alungă norii. Când interlocutorul tău vorbește - zâmbește-i senin, apreciativ. Un zâmbet sincer dă aripi, alimentează entuziasmul, în timp ce căscatul stinge elanul.

• **Să facem galerie pentru alții.** Când auzi de proiectele cuiva nu te lăsa biruit de invidie. Invidia nu este frumoasă. În plus te indispuie. De ce ai lăsa să îți faci tu singur rău și să nu arăți bine? Mai bine încurajează colegul (a) la mai mult și la mai

mare. Suntem toți o echipă, nu? Învață de la succesele altora. Încurajează-te pe tine prin exemplul lui. Fă și tu ca el. Poate reușești. Și atunci negreșit ai vrea ca toți să te susțină, să se bucure împreună cu tine. Deci, neîntârziat: fă galerie pentru alții!

(Va urma)

Valent GALUS

UN ZÂMBET

Un zâmbet nu costă nimic,
dar face atâta bine...

Un zâmbet durează doar o clipă,
dar amintirea lui poate fi veșnică.

Un zâmbet te odihnește
când ești obosit,

te mângâie când ești întristat,
te îmbărbătează când ești descurajat.

Un zâmbet îmbogățește
pe cel care-l primește,

fără a-l sărăci pe cel care-l dăruiește.

Un zâmbet aduce fericire în casă
și e un semn de prietenie adâncă.

Un zâmbet e un medicament,
în deosebi, când te doare sufletul.

Dar e bine că NICI UN ZÂMBET
nu poate fi cumpărat,

nici împrumutat, nici furat,
deoarece el are valoare

numai atunci când este dăruit.

Și dacă veți întâlni vreodată pe cineva,
care nu voiește să vă dăruiască

mult-așteptatul zâmbet,

dați-l voi pe al vostru,

căci nimănui nu-i este mai necesar,

decât aceluia care nu știe

să-l dăruiască pe al său.

Redactor-șef: Alexe RĂU

Secretar responsabil: Valentina GĂLUȘCĂ

Oxana PLUGARU

22-14-75; 24-04-43; 23-80-04

“Gazeta bibliotecarului” este elaborată de Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și serviciul “Editura”, BNRM.